

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 12. července 2023

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

ZMĚNA KLIMATU ZA POSLEDNÍCH 20 LET PŘEKRESLILA MAPU REKORDNÍCH VLN VEDER

Neobvykle intenzivní vlny veder, které prošly v minulých letech napříč Evropou, výrazně překreslily mapu rekordních vln veder. Přispělo k tomu i extrémní léto 2021 ve Středomoří. Vyhodnocením této i dalších nedávných vln veder z dlouhodobého pohledu se zabývali vědci z Ústavu fyziky atmosféry a Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR. Výsledky studie publikoval odborný časopis *Earth and Space Science*.

Probíhající změna klimatu se neprojevuje jen nárůstem globální teploty vzduchu, ale i čtenějšími, intenzivnějšími a delšími vlnami veder. Tu z léta 2021 experti v mnoha ohledech vyhodnotili jako srovnatelnou s rekordními událostmi z let 2003 a 2010, které byly donedávna považovány za extrémně vzácné. Bez vlivu změny klimatu by se podobně výrazná vedra podle dalších studií opakovala v průměru jednou za desítky až stovky let.

Mapa rekordních vln veder

Za pomoci nejnovějších dat poskytovaných Evropským centrem pro střednědobé předpovědi počasí vědci zrekonstruovali výrazné vlny veder napříč Evropou od roku 1950. „*Použitá data nám umožnila určit rekordní vlnu veder pro každé místo v Evropě v libovolně zvoleném období od poloviny 20. století do současnosti,*“ vysvětluje Ondřej Lhotka z Ústavu fyziky atmosféry AV ČR. „*Pokud analýzu provedeme pouze do konce minulého století, tak naše mapa vypadá úplně jinak, než když využijeme veškerá dostupná data sahající až do roku 2021.*“

Podrobnější vyhodnocení ukázalo, že 83 % plochy evropského kontinentu a přilehlých moří zaznamenalo rekordní vlnu veder v posledních dvou desetiletích zejména kvůli mimořádným událostem z let 2003, 2010, 2015, 2018 a 2021. „*Toto číslo by bylo s velkou pravděpodobností ještě vyšší, kdybychom do studie mohli zahrnout data z léta 2022, které přineslo extrémní vlny veder mimo jiné do Spojeného království,*“ dodává Ondřej Lhotka.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

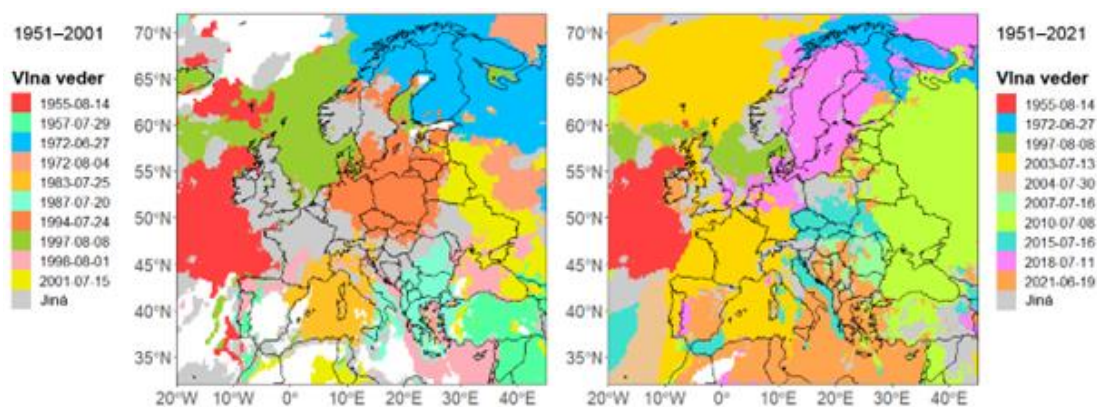
Více informací:

Mgr. Ondřej Lhotka, Ph.D.
Ústav fyziky atmosféry AV ČR
ondrej.lhotka@ufa.cas.cz
+420 607 993 508

Publikace:

Lhotka, O., Kyselý, J. (2022) The 2021 European heat wave in the context of past major heat waves, Earth and Space Science, 9, 11, e2022EA002567 [open access]

<https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1029/2022EA002567>

Rekordní vlny veder v období 1950–2001 (vlevo) a 1950–2021 (vpravo). Barevně je znázorněno deset nejrozsáhlejších vln veder v daném období.

Zdroj: Earth and Space Science